

АНОТАЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

А. В. Атаманюк, Є. В. Геделевич „Методичні аспекти викладання дисциплін з інформатики”

У статті авторами наведена необхідність вдосконалення методики викладання дисциплін з інформатики, показано інформатику як навчальний предмет, причини введення дисципліни, цілі навчання, її основна мета, завдання курсу інформатики, роль і місце інформатики в системі навчальних предметів, етапи становлення предмета „Інформатика”.

Оскільки в сучасному суспільстві процес інформатизації зумовив необхідність розробки нової моделі системи освіти, заснованої на застосуванні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, тому важливо звернути увагу на вивчення дисципліни „Інформатика”.

Отже, дана дисципліна має величезне значення для формування високопрофесійного фахівця будь-якої галузі в сучасному інформаційному суспільстві. Дана дисципліна відноситься до дисциплін, які постійно удосконалюються і змінюються, оскільки змінюється і розвивається інформаційне суспільство, тому потребують дослідження і вдосконалення її методики вивчення.

Ключові слова: інформатика, інформаційно-комунікаційні технології, інформатизація суспільства, інтерактивні методи навчання, інноваційні технології, висококваліфіковані фахівці, високопрофесійний фахівець.

В. С. Бастричев „Модульно-рейтингова система навчання: проблеми щодо оцінювання якості знань”

В статті проаналізовано основні засади модульно-рейтингової системи організації навчального процесу. Детально розглянуті порядок поділу навчального матеріалу дисципліни на змістовні модулі та методику оцінювання рівня якості знань, які отримали студенти. Проаналізовані переваги модульно-рейтингової системи організації навчального процесу як для студентів, так і викладачів та інше.

Ключові слова: модуль, рейтинг, модульно-рейтингова система навчання, змістовний модуль, Європейська кредитно-трансферна система (ECTS), шкала оцінювання.

О. А. Броварська „Роль тьюторства у організації освітнього процесу ВНЗ в умовах сучасного інформаційного суспільства: переваги та проблеми”

У статті з'ясовано роль тьюторства в організації освітнього процесу вишу, де широко практикується форма дистанційного навчання. Зазначено особливості процесу появи нової освітньо-педагогічної позиції тьютора, акцентується увага на розширенні рольових функцій викладача-тьютора, підкреслено переваги і проблеми актуалізації ролі тьютора у вищій освіті в контексті активного розвитку і глобалізації сучасного інформаційного суспільства.

Ключові слова: тьютор, вища освіта, педагогічна позиція, дистанційне навчання, інформаційно-культурний простір, тьюторська педагогіка, тьюторський ефект.

Л. М. Курняк „Позанавчальні технології формування екологічної культури особистості”

Зроблено аналіз становлення екологічної культури особистості як одного із засобів ліквідації кризових екологічних явищ сьогодення. Проаналізовано можливості позанавчальних засобів та технологій, визначено шляхи та особливості використання цих можливостей у практиці виховної та соціальної роботи. Показано екосоціальний характер проблеми в єдиному комплексі питань соціального розвитку суспільства. Порушується актуальна проблема стану екологічної освіти та пропонуються шляхи природоохоронної освіти і виховання населення.

Ключові слова: екологічна культура, системна трансформація, екологозабезпечуючі технології, студентське середовище.

В. Я. Чорній „Професійно-орієнтований підхід до викладання іноземної мови студентам нелінгвістичних спеціальностей”

У статті розглядається проблема професійно-орієнтованого викладання іноземної мови для студентів нелінгвістичних спеціальностей, яка набуває особливої актуальності у зв'язку зі зростаючою роллю іншомовного спілкування в професійній діяльності сучасних фахівців.

Ключові слова: успішність, багатоаспектність, професійна діяльність, комунікація.

Г. Г. Шапошник „Формування комунікативної активності та креативного мислення студентів з використанням інноваційних технологій навчання на заняттях німецької мови”

Нові інформаційні технології навчання – це сукупність методології та технології навчання, в основу якої покладено використання комп'ютерних навчальних програм, електронних посібників і підручників, що забезпечують інтерактивний програмно-методичний супровід навчального процесу і є однією з форм реалізації мети та змісту сучасної парадигми гуманізованої освіти.

Ключові слова: комунікативна активність, креативне мислення, інноваційні технології, самоствердження, комунікація.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

І. М. Квасниця „Самоосвіта як шлях професійного вдосконалення тренера-викладача”

У статті представлено огляд наукових та спеціальних джерел щодо однієї із значущих проблем сучасної освітньої практики – вдосконалення професіоналізму тренера-викладача на основі безперервної самоосвіти. Проаналізовано статистичні дані з літературних джерел за останні роки. Особливу увагу приділено актуальності питання самоосвіти, її ролі у системі професійного самовдосконалення тренера-викладача.

Ключові слова: професійна діяльність, підвищення кваліфікації, самоосвіта.

В. В. Крупа „Особливості фізичної терапії та ерготерапії у психолого-педагогічній науці та практиці підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії”

У статті розглянуто складові фізичної терапії, ерготерапії та аналіз вдосконалення підготовки фахівців з фізичної терапії, технології формування професійної компетентності. Розглянуто технології та основні принципи проектування навчального процесу, направлено на вдосконалення професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, розглянуто цінності фізичної культури, які розглядаються як один із перспективних напрямів модернізації фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: професійна компетентність, фахівець фізичної терапії, ерготерапії, педагогічна технологія, дидактичні принципи, прогнозування в системі, реабілітація, лікувальна фізична культура.

О. В. Лісовець „Умови створення сприятливого освітнього середовища для формування соціально-правової компетентності майбутніх соціальних працівників”

У статті розглянуто умови створення сприятливого освітнього середовища для формування соціально-правової компетентності майбутніх соціальних працівників. Представлено теоретичний аналіз освітнього середовища вищого навчального закладу як педагогічного феномену та його специфіки в умовах формування соціально-правової компетентності майбутніх соціальних працівників. Охарактеризовано основні складові даного середовища: організаційно-педагогічне забезпечення; просторово-предметна організація; соціальна взаємодія.

Ключові слова: освітнє середовище, соціально-правова компетентність, матеріально-технічна інфраструктура, взаємодія учасників освітнього процесу.

Т. О. Логвиненко „Сучасні технології підготовки фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід”

У статті аналізуються сучасні технології підготовки майбутніх соціальних працівників і соціальних педагогів у системах університетської освіти Скандинавських країн (Данія, Норвегія, Швеція). Розглядаються інноваційні підходи до організації дистанційного навчання, міжнародної співпраці в здійсненні практичної підготовки фахівців, розкриваються інноваційні технології, що застосовуються для формування компетенцій майбутніх працівників соціальної сфери.

Ключові слова: соціальна робота, компетенція, соціальна сфера, компетентний фахівець, форма, метод, освіта, технологія.

О. В. Мартинчук „Концепція підготовки майбутніх фахівців у галузі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі”

У статті висвітлено концепцію підготовки майбутніх фахівців у галузі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі, розроблення і реалізація якої обумовлені соціальним замовленням суспільства на педагога, здатного забезпечити якісну підтримку дітей з особливими освітніми потребами, їхніх батьків та педагогів в інклюзивних навчальних закладах.

Ключові слова: спеціальний педагог, інклюзивна освіта, інклюзивне освітнє середовище, діти з особливими освітніми потребами, готовність спеціального педагога до інклюзивного навчання.

С. А. Тітаренко „Формування готовності студентів спеціальності „Дошкільна освіта” до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти”

У статті здійснено аналіз досліджень з проблеми формування готовності майбутніх вихователів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти. Виокремлено низку завдань, спрямованих на підготовку майбутніх вихователів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти. Розкрито особливості формування готовності майбутніх вихователів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.

Ключові слова: інклюзивна освіта, діти з особливими потребами, майбутні вихователі, професійна діяльність.

О. І. Юрчук „Моделювання процесу підготовки майбутніх вихователів до здійснення рухового режиму в ДНЗ”

У статті представлена модель підготовки майбутніх вихователів до здійснення рухового режиму в дошкільних навчальних закладах. Описано основу моделі, яку представлено через мету і чинники формування професійної підготовки майбутніх вихователів, принципи цього процесу, педагогічні умови, систему форм, методів навчання, інноваційні технології, критерії та рівні сформованості майбутнього фахівця дошкільної освіти, його конкурентоздатність. Модель розроблено і представлено у графічному вигляді.

Ключові слова: модель підготовки, руховий режим, майбутні вихователі.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Н. І. Ашиток „Гуманізація освіти в епоху Постмодерну”

У статті проаналізовано проблеми сучасної освіти, пов'язані з переходом від модерної методології до постмодерної. У статті розглянуто ідеї провідних представників постмодернізму у вивченні освіти у рамках обговорення значення поняття „гуманізм”. Подана характеристика особливостей історичного розвитку гуманістичних ідей. Показана залежність філософських уявлень від загальноосвітнього світоглядного контексту епохи.

Ключові слова: освіта, парадигма, гуманізм, постмодернізм, методологія.

О. В. Бодяк „Теоретико-методологічна основа цілісної системи діагностики, формування та корекції мовленнєвої діяльності РВД молодшого шкільного віку”

У дослідженні вперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено теоретико-методологічні засади цілісної системи діагностики, формування та корекції мовленнєвої діяльності розумово відсталих дітей молодшого шкільного віку. Представлено науково-теоретичні основи вивчення порушень мовлення, зумовлених розумовою відсталістю (РВ), визначено та обґрунтовано теоретико-методологічні основи цілісної системи діагностики, формування та корекції мовленнєвої діяльності обраної категорії дітей в умовах сучасного освітнього простору: як спеціальних, так і інклюзивних навчальних закладів.

Ключові слова: цілісна система діагностики, формування та корекції, мовленнєва діяльність, системний недорозвиток мовлення, розумово відсталі діти, молодший шкільний вік.

О. О. Добровіцька „Особливості підготовки майбутніх соціальних працівників до толерантної взаємодії в умовах інклюзивного середовища”

На основі здійсненого аналізу літератури й сучасного стану науково-практичної розробленості проблеми у статті теоретично обґрунтовано три групи особливостей підготовки майбутніх соціальних працівників до толерантної взаємодії, які можуть бути простежені в умовах інклюзивного середовища. По-перше – це особливості, визначені процесом виховання толерантності у майбутнього соціального працівника як необхідної умови для взаємодії з людьми з особливими потребами. По-друге – особливості, зумовлені специфікою підготовки майбутніх соціальних працівників в умовах інклюзивного освітнього середовища. По-третє – це особливості, що базуються на становленні майбутнього фахівця як професіонала своєї діяльності, формуванні професійної компетентності у майбутнього соціального працівника для роботи в інклюзивному середовищі.

Ключові слова: толерантна взаємодія, інклюзивне освітнє середовище, люди з особливими потребами, професійна підготовка соціальних працівників.

Л. С. Кравчук „Особливості діяльності рухового аналізатора у розвитку пізнавальної сфери та особливості корекційно-педагогічного процесу при церебральному паралічі”

Обґрунтовано особливості корекційно-педагогічного забезпечення освітнього та виховного процесів підготовки дітей з інвалідністю та порушеннями опорно-рухового апарату зокрема. Навчальна діяльність студентів з ДЦП носить корекційно-відновлювальний характер і спрямована на подолання відхилень у фізичному розвитку, пізнавальній діяльності.

Ключові слова: пізнавальна, навчальна діяльність, корекційно-педагогічне забезпечення, фізичний розвиток.

А. Л. Кулик „Роботизовані пристрої „Локомат” і „Джео” у реабілітації дітей зі спастичними формами дитячого церебрального паралічу”

У статті представлена проблема фізичної реабілітації дітей зі спастичними формами дитячого церебрального паралічу, теоретичні обґрунтування необхідності та суті фізичної реабілітації у захворюваннях нервової системи, зокрема при спастичних формах ДЦП.

Новизною проекту є застосування у комплексній реабілітації сучасних методів, а саме роботизованих пристроїв локомоторної дії „Locomat” та „G-EO” у дітей зі спастичною диплегією ДЦП, для досягнення максимально можливих результатів. Дослідження доводить доцільність і високу результативність роботизованих пристроїв у комплексній реабілітації дітей. Досягнення ними найвищих результатів у реабілітації, навичок та удосконалення ходи, усунення спастики м'язів, контрактур суглобів, деформації стоп.

Ключові слова: дитячий церебральний параліч, спастика, роботизовані пристрої.

Л. М. Ліхичька „Особливості впровадження інклюзивної освіти в початковій школі”

У статті розглянуто особливості впровадження інклюзії в освітній простір української початкової школи. Окреслено головні проблеми недостатнього кадрового забезпечення та не досить ефективної сучасної підготовки майбутніх вчителів до роботи в умовах інклюзивної освіти. Визначено ключову роль вчителя початкових класів у створенні інклюзивного освітнього простору. Проаналізовано задачі переходу до інклюзивної освіти і запропоновано шляхи їхнього розв'язання.

Ключові слова: компетентність, інклюзія, інклюзивна освіта, інклюзивне навчання, інтеграція, діти з особливими освітніми потребами.

І. О. Омеляненко „Дидактичне забезпечення фізичного виховання школярів у гетерогенних групах в умовах інклюзивної освіти”

У статті аналізуються позиції науковців з проблеми включення школярів з інвалідністю у процес фізичного виховання дітей загальноосвітніх навчальних закладів. Пропонується перелік методичних прийомів організації рівноправної ігрової діяльності школярів у гетерогенних групах в умовах інклюзивної освіти.

Ключові слова: інклюзивна освіта, діти з інвалідністю, фізичне виховання, гетерогенні групи, методичні прийоми.

Н. О. Островська, В. В. Боднарчук „Профілактика комплексу гандикапу у студентів з інвалідністю в умовах закладу вищої освіти”

У статті авторами проаналізовано особливості прояву комплексу гандикапу у студентів з інвалідністю. Визначено термін „комплекс гандикапу”, надано характеристику проявам комплексу гандикапу у студентів з інвалідністю, а також охарактеризовано соціально-педагогічну технологію профілактики комплексу гандикапу у студентів з інвалідністю в умовах закладу вищої освіти.

Ключові слова: гандикап, гандикапізм, комплекс гандикапу, студент з інвалідністю, заклад вищої освіти, інклюзивний освітній простір.

В. А. Тимкова „Інклюзивне освітнє середовище у вищій школі України”

У статті викладено проблему формування інклюзивного освітнього середовища в системі вищої освіти України, що впливає на забезпечення неперервності навчання, створення можливостей для самореалізації людей з особливими освітніми потребами. Виокремлено шляхи ефективного розв'язання порушеної проблеми, оскільки неухильно зростає науковий інтерес до створення інклюзивного освітнього середовища у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: інклюзивне освітнє середовище, особи з особливими потребами, вища освіта, рівний доступ, освітня політика.

Є. Ю. Шаповал, А. О. Шаповал „Наукове обґрунтування ефективних шляхів корекції наявних рухово-координаційних порушень у слабчючих школярів засобами міні-футболу”

У статті проаналізовано науково-методичну та спеціальну літературу з досліджуваного питання. Здійснювалося спостереження за навчально-тренувальним процесом з міні-футболу дітей молодшого шкільного віку з вадами слуху. Встановлено, що для технічної підготовки дітей застосовується принцип розумування та вдосконалення вправ від простого до складного з багаторазовим повторенням. Показана необхідність залучення додаткових візуальних наочностей для оптимізації технічної підготовки з міні-футболу дітей з вадами слуху. Представлено огляд діагностичних підходів до дослідження рівня розвитку рухово-координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку з порушеннями слуху, а також досвід науковців щодо діагностики розвитку рухово-координаційних здібностей дітей з порушеннями слуху та узагальнено результати досліджень, що підтверджує вибір актуальної проблеми дослідження.

Ключові слова: діти молодшого шкільного віку, міні-футбол, слабчючі, рухові здібності.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Ю. Л. Бриндіков „Арт-терапія у реабілітації військовослужбовців – учасників бойових дій”

У статті автором проаналізовано функціональний потенціал арт-терапії у процесі реабілітації військовослужбовців учасників бойових дій. Охарактеризовано варіанти групової арт-терапії за ступенем групової взаємодії та структурованості – індивідуальне арт-терапевтичне консультування, групова та сімейна

арт-терапії. Обґрунтовано умови проведення арт-терапевтичних занять. Представлено структуру групового арт-терапевтичного заняття для комбатантів.

Ключові слова: арт-терапія, реабілітація, військовослужбовці учасники бойових дій, форми арт-терапії.

В. В. Вандоляк „Результати емпіричного дослідження індивідуально-типологічних особливостей підлітків”

В статті представлено результати емпіричного дослідження індивідуально-типологічних особливостей підлітків.

Ключові слова: підлітковий вік, індивідуально-типологічні особливості особистості в підлітковому віці, акцентуації характеру, розумові здібності, вольова саморегуляція.

О. М. Василенко „Особливості психолого-педагогічного супроводу підлітків, переселених із зони бойових дій”

У статті автором проаналізовані дослідження науковців, що стосуються питань надання соціально-психологічної та педагогічної допомоги сім'ям і дітям, переселеними із зони військового конфлікту; досліджено поняття „підліткова криза”; розглянуто вікові та соціально-психологічні особливості підлітків; охарактеризовано емоційний стан підлітків, переселених із зони бойових дій, а також розроблено та обґрунтовано напрямки здійснення психолого-педагогічного супроводу підлітків, переселених із зони бойових дій.

Ключові слова: підлітки, підліткова криза, зона бойових дій, психолого-педагогічний супровід.

В. Б. Гриців „Психолого-педагогічні особливості формування професійно-етичної компетентності майбутніх фахівців банківської справи”

У статті розглянуто проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців банківської справи в процесі професійної підготовки як психолого-педагогічної, представлено стислий аналіз педагогічної теорії та практики з метою уточнення поняття „професійно-етична компетентність майбутніх фахівців банківської справи”.

Ключові слова: професійно-етична компетентність, майбутній фахівець банківської справи, професійна підготовка.

К. М. Єрошенко, Т. В. Семигіна „Дослідження в дії у соціальній роботі: ролі дослідника”

У статті розкрито можливості застосування в соціальній роботі стратегії дослідження в дії. Зокрема, наведено огляд двох підходів у дослідженні в дії – ціннісного та дослідження в дії за участю в громаді, адже саме ці підходи були використані в межах дослідження авторів щодо формування мережі громадських радників в Україні. Детально проаналізовано ролі дослідника у цій стратегії, можливі рольові конфлікти та шляхи їхнього вирішення.

Ключові слова: дослідження в дії, ролі дослідника, соціальна робота, громадські радники, рольові конфлікти.

А. Р. Заблоцький „Сучасний погляд на усиновлення дітей-сиріт як на альтернативну форму державної опіки”

У статті обґрунтовано значення усиновлення як однієї з важливих форм улаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Доведено, що на сучасному етапі розвитку суспільства цій формі державної опіки приділяється багато уваги з боку держави, недержавних і релігійних організацій, що підтверджує її суспільну значимість.

Ключові слова: діти-сироти, усиновлення, сім'я, альтернативні форми державної опіки.

О. О. Корабльова „Профілактика мобінгу в шкільному середовищі у контексті діяльності UNICEF в Україні”

У статті здійснений аналіз діяльності UNICEF з профілактики мобінгу шкільного середовища в Україні. Комплексна діяльність UNICEF направлена на профілактику мобінгу в Україні, вона включає в себе: діагностику поширеності явища й причин та наслідків мобінгу; використання інформаційних кампаній, орієнтованих на актуалізацію в соціумі означеної проблеми; поширення відеоінструкцій для батьків з визначення ознак мобінгу та алгоритму надання допомоги дитині, яка стала його жертвою;

видавництво методичної літератури з попередження насилля в загальноосвітніх закладах; розробку інформаційних сайтів для батьків та дітей з профілактики мобінгу та його подолання; впровадження дослідницько-просвітницьких проектів з профілактики мобінгу.

Ключові слова: профілактика мобінгу, UNICEF, дослідницько-просвітницький проект.

Н. В. Лоевська „Психологічні особливості військовослужбовців – учасників АТО з посттравматичним стресовим розладом (результати емпіричного дослідження)”

В статті представлено результати емпіричного дослідження психологічних особливостей військовослужбовців – учасників АТО з посттравматичним стресовим розладом.

Ключові слова: посттравматичний стресовий розлад, стрес, депресія, тривога, здоров'я.

А. В. Пасічник „Результати емпіричного дослідження впливу батьківських стосунків на становлення особистості молодшого школяра”

В статті показано особливості типів міжособистісних відносин між подружжям, представлено результати емпіричного дослідження впливу батьківських стосунків на становлення особистості молодшого школяра.

Ключові слова: емпіричне дослідження, дослідження молодших школярів, вплив батьківських стосунків, вплив на становлення особистості.

В. М. Пономарьова „Здійснення соціально-педагогічної підтримки дітей трудових мігрантів у взаємодії соціальних служб та загальноосвітніх навчальних закладів”

У статті автором представлено розробку системи взаємодії соціальних служб та загальноосвітніх навчальних закладів у здійсненні соціально-педагогічної підтримки дітей трудових мігрантів, наведено характеристику кожного з елементів даної системи (мета, об'єкти, суб'єкти, зміст, форми й методи), а також описано процес впровадження розробленої системи у практичну діяльність.

Ключові слова: трудова міграція, діти трудових мігрантів, соціально-педагогічна підтримка, система, взаємодія.

В. І. Степаненко „Потенційні фактори ризику становлення обдарованих учнів”

У статті проаналізовано потенційні фактори ризику становлення обдарованих учнів у межах трьох сфер розвитку: особистісної, пізнавальної та соціальної. Визначено, що провідним джерелом розвитку дитини є власні вимоги до себе, найближче оточення, зокрема сім'я, однолітки і заклад загальної середньої освіти. Виникнення проблем обдарованих учнів у цих сферах призводить до ризику їхньої дезадаптації та виникнення різних проявів поведінкових девіацій.

Ключові слова: обдарований учень, фактор ризику, сім'я, однолітки, заклад загальної середньої освіти, дезадаптація, девіантна поведінка.